

[H. C. Andersen.]

ogsaa godt mærket, at Dyrkerne under De danske Sukkerfabrikker er begyndt en Agitation gaaende ud paa at opfordre Dyrkerne til ikke mere at tilsaa Arealerne med Roer. Om det første vil jeg sige, at man kan nok føre den Tale, at vil de ikke, saa er der nok andre, der vil, men det er alligevel kun, naar man ikke er helt kendt med Forholdene, man fører denne Tale. Jeg hørte under Forhandlingerne i det andet høje Ting, at det ærede Medlem Hr. Larsen-Badse i en kort Bemærkning klargjorde, hvorledes hele dette Forhold i Virkeligheden ligger. Man maa ikke se saadan paa det, at det er en enkelt begrænset Klasse, Dyrkerne, der i særlig Grad er i Knibe. Nej, det gælder, om jeg saa maa sige, Livsnerven i Landbruget, saaledes som det er lagt an paa Lolland-Falster og i enkelte andre Egne paa Øerne, og det forgrener sig meget længere ud, end man i Almindelighed tænker sig. Det gælder ikke alene Jordejerne, men ogsaa de 15 000 —16 000 Arbejdere, som er beskæftiget paa Roemarkerne; ogsaa for dem vilde det være en Katastrofe, om det skulde komme dertil, at man ikke mere dyrkede Sukkerroer. Men det er ikke alene Arbejdere, handlende og Smaahaandværkere, som vil komme til at lide under dette; vi vilde komme ud i Forhold, som man i Øjeblikket ikke helt gør sig klart. Den øgede Arbejdsløshed vilde virke saaledes, at de kommunale Kasser selv med de Budgetter, som nu er lagt, aldeles ikke kunde holde.

Med Hensyn til det andet, at Dyrkerne agiterer for Ophør, vil jeg gerne sige, at jeg forstaa godt den Utilfredshed, der hersker mellem dem, men det maa ikke forstaas saaledes, at man ikke gerne vil dyrke Sukkerroer; saaledes lyder Talen ikke, nej, man vil gerne, men man kan ikke. Tabene har været saa store i de sidste Aar, og der bydes saa ringe Muligheder gennem det Lovforslag, som her foreligger, at man ikke kan være sikker paa, at der ikke igen vil komme store Tab. Med en Normalhøst kan det maaske lige køre rundt — det ved jeg ikke —, men hvis det ikke bliver en god Normalhøst, bliver der i hvert Fald ingen som helst Forretning i at dyrke Sukkerroer. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt jeg synes, at den Fremgangsmaade, man anvender, virker gavnlig for hele Sagens Stilling herinde. Det vil jeg nu ikke tro; men det, man skal se at fremme, er en Lovgivning, som klarer Sagerne, saa at der bliver Ro om Spørgsmaalet. Og det er efter min Mening i og for sig ikke vanskeligt, der skal ikke saa farlig meget til, det er i hvert Fald

min Tro. Jeg henstiller til Ministeren at overveje, om det ikke kunde være muligt ved at strække sig lidt videre paa det ene eller det andet Punkt at faa saadan Gang i Sagerne, at Dyrkerne tager fat paa Arbejdet. Det er paa Tide, og de ønsker i Virkeligheden at tage fat paa dette Arbejde. Og ingen vil glæde sig mere over Ro i dette Spørgsmaal end de Arbejdere, som ikke ved, hvordan de skal klare Sommeren eller Efteraaret, hvis de ikke kan hente den Fortjeneste fra Sukkerroemarkerne, som de er vant til at hente dør.

Det vil være Ministeren bekendt, at mit Parti kunde ønske en Ændring i Lovens § 1 og § 3 angaaende Retten til at producere og raffinere Sukker. Jeg forstaa det saaledes, at Ministeren over for Udvalget har givet Udtryk for, at de Fabrikker og Raffinaderier, der i Øjeblikket producerer og raffinerer Sukker, ogsaa under den nye Ordning kan fortsætte med deres Virksomhed i samme Omfang som hidtil. Skal en Reduktion finde Sted, maa den finde Sted saaledes, at der reduceres procentvis lige meget for alle. Denne Opfattelse er vist rigtig.

I øvrigt kunde jeg have ønsket, at Bestemmelserne om Voldgift havde været formet saaledes, at alle Tvistspørgsmaal, som kan fremkomme i Forhold, der berøres af denne Lov, skulde undergives Voldgiftskendelse.

Jeg har nu udtalt mig om de vigtigste Ting i Lovforslaget. Jeg tror, det vil være heldigt, om vi faar Lejlighed til at drøfte Forslaget, som det foreligger, lidt nærmere, til at tale med Ministeren, søge enkelte Oplysninger og fremfor alt søge, om det ikke var muligt at finde Midler til at faa dæmpet den Uro, der er ude omkring. Hvis man kunde det, tror jeg, man vilde gøre en god og gavnlig Gerning. Jeg skal derfor paa et senere Tidspunkt, naar denne Forhandling er til Ende, bringe i Forslag, at Lovforslaget henvises til en kort Udvalgsbehandling.

A. P. Hansen: Jeg skal ikke beskæftige mig meget med de Udtalelser, som det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (H. C. Andersen) lige har fremsat; det er Gengangere fra Folketinget, nøjagtig de samme Udtalelser, som er fremkommet dør; der er intet som helst nyt i dem. Naar det ærede Medlem i sin Indledningstale sagde, at det var sent, endda for sent, Lovforslaget blev forelagt, saa synes jeg i øvrigt, det ærede Medlem kommer i Strid med disse Udtalelser, naar han alligevel ønsker Behandlingen forsinket ved, at Lovforslaget hen-